

Telegraful Român

Organ național-bisericesc — Intemeiat în 1858 de Mitropolitul

APARE SĂPTĂMÂNAL

Abonamentul:

Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 125 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 8 Dolari.

Articole și corespondențe

se adresează Redacției Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiilor

un șir petit 6 Lei pentru o dată de mai multe ori se dă r

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român

Sibiu

Str. Șaguna 8

Mitropoliei Nr. 45

Literatura bisericească în disgrație

Față de vechea noastră limbă și literatură bisericească se manifestă în timpul din urmă o foarte pronunțată adversitate a unor membri ai corpului didactic. Chiar în sânul comisiilor înstituite pentru elaborarea programelor de limbă și literatură română în cadrul noului liceu, s'a dat expresie convingerii că e necesar a se scoate din învățământ vechea noastră literatură religioasă sau cel puțin a se reduce la numai câteva simple linii schematice, sumare.

În disprețul ori cărui adevăr istoric și cultural ni se spune: Literatura veche cuprinde elemente străine sensibilității copilului și stilului de viață nouă și deci nu numai că nu-i mai face plăcere școlarului, dar îi răpește mult din timpul destinat citirii operelor moderne. Această opinie, de altfel, a fost exprimată și mai răspicat în anul 1928—29, cu ocaziunea alcătuirii de către Consiliul general al instrucțiunii a programei școlilor normale-primare, când s'a propus foarte stăruitor scoaterea din învățământ a Literaturii religioase și a Religiei și înlocuirea acesteia cu Morala filosofică.

O mare tristețe ne cuprinde în fața acestei lipse de înțelegere și de prețuire a valorilor spirituale ale trecutului nostru cultural. O programă școlară, care n'ar cuprinde literatura veche religioasă, ar fi cu totul nepotrivită cu specificul sufletului și al culturii noastre naționale. Literatura bisericească face parte precumpănitoare din cultura noastră. Prin ea s'a definit sufletul neamului și fără de ea ne-am pierde identitatea și razimul de bază spirituală a ființei noastre naționale.

Cine nu știe că primele organizații culturale românești au avut un caracter religios și s'au dezvoltat în și prin biserică? Prin traducerea cărților sfinte, biserica a reușit să naționalizeze serviciul divin și tot ea ne-a dat, prin răspândirea scripturilor sfinte în masele populare din toate ținuturile, o limbă literară comună întregii români. Din puterile cele nesecate ale legii noastre sfinte și din lumina și vloga înaintașilor a răsărit acel belșug de forme limbistice, încântări folcloriste, texte didactice, legende apocriefe, romane populare cu viziuni și rezonanțe istorice. Iar arta religioasă a înflorit și ea, curată și splendidă, sub oblăduirea ctitoriilor bisericești de pe tot întinsul țării. Toate acestea au creat acel specific al sufletului românesc, care se vede din filele cronicilor, din letopisețe și hrisoavele voevodale, din icoane și inscripții, din întreg stilul vieții noastre etnice. De aceea, literatura de azi, în părțile ei bune, nu e decât beneficiara norocoasă a bunurilor morale și estetice, cucerite cu mare trudă de cea de demult. Dacă reformatorii școlari vor izbuti să elimine din în-

vățământ aceste tezaure literare și artistice și autoritatea bisericească nu va putea pune stavilă pornirilor moderniste, școlile, adevărat, se vor umplea cu monumente literare pretențioase, dar se vor gonî din ele gândul, credința și iubirea care le-a creat pe cele de demult.

Moștenirea noastră sfântă, bisericeștile umile, schiturile și tâmpile, ce se înalță ca tot atâtea imnuri de slăvire din funduri de codri și pe maluri de ape, sunt întrupări ale geniului popular cu atâtea din nuanțele lui; ele sunt totodată cele mai luminoase mărturii ale sbuciumărilor și străduințelor noastre cucernice. Oricât de simple și umile, noi și copiii noștri nu le vom socoti, în ce privește importanța lor, mai pre jos de comorile unei culturi mai mature din lumea mare.

La fel, troițele la răscruci și miezuini de hotar, crucile monumentale, bogate în picturi și inscripții, care au servit pentru închinare în timpuri de restriște, sunt și ele sanctuare vrednice de toată purtarea noastră de grijă, căci sunt sfinte prin viața de cinste, de muncă și suferință a atâtor generații de înaintași. Școlărirea noastră culege și din aceste vestigii sentimente, care vibrează în chip de laudă și de iubire pentru marile umbre ale trecutului.

Cu multe decenii în urmă, când eram încă fărâmițați în provincii, în micile lăcașuri de mai sus se întrețineau vie flacăra creștinismului nostru băstinaș. Gândul nostru, plin de venerație, se oprește în fața mai ales a preotului ortodox din Ardeal, a celui preot care atunci când sufletul neamului se sbătea în agonie, a fost singurul și supremul diriguitor al destinelor sociale și politice și singurul paznic al drepturilor lui de existență. Noi toți, fiii Ardealului, cari am studiat în școala națională limba și literatura veche, ne gândim cu pioasă emoție la vremurile acelea, când preoți și vlădici de aprigă dăruire înfruntau cumplitele lovituri ale dușmanilor, rezistau tuturor momelilor și sufereau cu eroism chiar furcile și barda călăului, numai și numai ca să poată salva dela peire limba și legea românească. Prin învățăturile și scrisul lor, acești preoți încercau să ușureze calvarul, să trezească energiile latente și să pregătească terenul pentru realizările mari ale viitorului.

Cu acest titlu de mândrie s'a fixat Ardealul în ritmul istoric al neamului. Profesorii, cari bagatelizează cu o atât de senină miopie pe factorii culturali, cari au sporit cu darurile lor patrimoniul nostru sfânt, își dau singuri verdictul de condamnare.

Supunem colegilor aceste constatări la o răscrucă a destinelor noastre culturale. Ne adresăm mai ales bunilor români din sânul comisiunilor

Cosmologia D-lui Lucian Blaga

III

Însăși mintea ne spune că lui Dumnezeu nu-i putem atribui însușiri și acte cari să-l prezinte ca pe-o ființă inferioară, supusă slăbiciunilor și fatalităților.

Un astfel de act l-am atribui dacă am considera lumea ca un produs silit al Său, ca o ieșire necesară din alternativă: reproducere totală sau reproducere sugrumată la minimum.

Singurul mod de înființare a lumii, potrivit cu ideea de Dumnezeu, este producerea ei liberă, suverană, deci nu din ființa Sa, ci din nimic, și crearea ei nu din capriciu, nici din vreo silă sau frică, ci din iubire, din voința de-a face și alte feluri de ființe părtașe de fericirea existenței în comuniune cu Sine.

Ciudată idee de Dumnezeu este aceea care și-l imaginează ca pe o ființă ce luptă să nu se producă alături cu el vreo altă realitate și împotriva acestei strădanii tot curge din El un complex de entități micșorate, împotriva cărora se războiește apoi tot timpul — până când? — să nu-l răstoarne de pe tron. Avem aci imaginea unui Dumnezeu neputincios — o idee imposibilă, ce se surpă însăși pe sine —, care se luptă, încruntat și îngrijorat, cu posibilitățile sale și cu lumea.

Ce inferioară și inconsistentă este ideea aceasta despre Dumnezeu, față de cea creștină, potrivit căreia Dumnezeu crează senin, de bunăvoie, cu un scop frumos, o lume de persoane libere și conștiente cu cari, departe de a-i fi teamă de ele, vrea să stea în comuniune și se bucură când le vede progresând spre el și făcându-se astfel în stare să primească noui și noi daruri spirituale din bogăția lui fără de margini.

alcătuitoare de programe școlare și-i rugăm să nu se lase târați în curentul modernismului pedagogic exagerat și-i mai rugăm să vegheze ca să nu se șteargă, prin necunoaștere și deprecie, urmele celui mai frumos trecut al culturii noastre naționale.

Gândul legiuitorului școlar de-a realiza, printr'un spor de spiritualitate, un nou mod de viață culturală, e vrednic de toată lauda. La baza acestei noi spiritualități însă trebuie să stea religia, tradiția și morala creștină. Biserica, în care s'a întrupat geniul creator al neamului și în care este încă o nesfârșită rezervă de vigoare și spiritualitate, să fie, nu împiedicată, ci ajutată de a-și împlini menirea sa divină, iar vechea literatură religioasă să fie așezată la loc de frunte spre a-și putea proiecta peste vremi și împrejurări toată frumusețea comorilor spirituale cuprinse într'însa.

Victor Păcălă

insp. general al învățământului secundar

Ce scop are lumea în concepția d-lui Lucian Blaga? Nici unul. Totul e o zădărnice fără sfârșit, un efort tantic ce nu duce la nici o țință.

În special sentimente ca iubirea către Dumnezeu, venerarea lui, sunt cu totul deplasate. Singura legitimație o are orgoliul intelectului după Dl Lucian Blaga, deși nu înțelegem ce bază mai poate avea acest orgoliu când omul e conștient că poarta adevăratei cunoașteri este definitiv închisă, iar soarta fiecăruia este de strămărea în diferențialele componente după scurta viață personală.

Dl Lucian Blaga pune totuși mare preț pe creațiunile spirituale și în general istorice ale omenirii. Dar aceste creațiuni ar fi cu neputință fără credința în nemurirea personală și în Dumnezeu, fără elementul religios de iubire a lui Dumnezeu. Epocile istorice în cari slăbește credința și iubirea, atașamentul pozitiv, sentimentul de comuniune personală cu Dumnezeu, nu au alt rol decât să ducă la năruire, la descompunere, ceea ce au creat epocile străbătute de credință. Nu orgoliul intelectual crează ceea ce e mare în istorie, ceea ce dă succesiunii omenesii în timp caracterul de istorie, ci elementul mai adânc al atașamentului religios la Dumnezeu. Orgoliul intelectual fără această credință de esență religioasă e un factor disolvant.

Și atunci cum se explică această persistentă prezență a iubirii de Dumnezeu în sufletul omenesc și faptul că numai aceasta întreține viața omenescă pe pământ și crează tot ce e nobil în istorie? De ce numai aceasta împrumută eficacitate pozitivă intelectului, care, lăsat de sine, dă totdeauna rezultate negative?

Dl Lucian Blaga a eliminat pur și simplu din câmpul Dsale de observație acest element major al existenței. Dar el nu poate fi eliminat real și el cere o explicație. Iar explicația nu poate fi alta decât că el își are sursa în Dumnezeu, că pe temelia lui a creat și susține Dumnezeu lumea.

Există în om trebuința după o comuniune cu Dumnezeu și dacă așa e făcut omul, putem afirma că această comuniune e și posibilă și chiar reală în anumită măsură. Iar această comuniune e căutată pentru dobândirea vieții eterne și prin urmare și aceasta trebuie să fie posibilă și reală.

Dl Lucian Blaga afirmă că nu există o continuitate a conștiinței după moartea trupească. Dar afirmarea nu poate fi întemeiată decât pe aprecierea intelectuală care se mărginește la fenomene externe. Internul nostru ne spune altceva. Și n'avem dreptul să neglijăm indicațiile ce ni le dă experiența internă într-o chestiune care nu privește materia, ci spiritul.

Dl Lucian Blaga declară că sufletul nu durează după moarte pen-

trucă el nu e o unitate indestructibilă, ci un conglomerat de diferențiale divine. Experiența internă, adică conștiința, ne spune contrariul. Noi facem o distincție clară între conținuturile compuse ale sufletului și între ipostasul lui simplu, permanent, neschimbător. Dacă și subiectul sufletească ar fi compus, ar trebui să o simțim aceasta. De ce să construim cu mintea o teorie potrivnică indicațiilor realității, așa cum a experimentat-o omenirea din toate timpurile?

Di Lucian Blaga susține această bizarerie pentru a feri pe Marele Anonim de rivalitatea sufletului. Dar am văzut că Dumnezeu nu poate fi conceput ca o ființă atât de slabă și de fricoasă. Dacă sufletul e creat și nu emanat din Marele Anonim, în mod necesar e mai mic, și cel ce l-a creat, l-ar putea și distruge dacă ar vedea că devine primejdios pentru existența Sa.

Dar dacă Dumnezeu, persoană fiind, are ca scop principal crearea de persoane cu cari să stea în comuniune și nu bucățele impersonale, e sigur că le-a destinat unei vieți eterne, căci în psihologia comuniunii se cuprinde tendința de a fi în veci cu persoana iubită. Iubirea lui Dumnezeu face pe om ființă eternă.

Di Lucian Blaga concepe sufletul după analogia entităților materiale, cari încă sunt compuse din diferențiale. E drept că ține să sublinieze că diferențialele din cari e compus sufletul, sunt mai dinspre centrul Marelui Anonim, nu chiar dela margine ca cele materiale. Dar deosebirea e numai de grad, nu de calitate. Căci desigur că Di Lucian Blaga trebuie să-și imagineze «Totul divin» ca un întreg unitar. Bucățelele fărâmițate ale acestui «Tot divin» nu pot fi decât gradual diferite.

De altfel se vede și din felul cum concepe sufletul, că nu-l distinge calitativ de entitățile cantitative. Căci numai cantitățile se pot compune și descompune. Sufletul Dlui Lucian Blaga apoi n'are libertate, fiind lipsit astfel de cea mai profundă taină a spiritului, care-l deobeste radical de tot ce e cantitate și proces mecanic.

Di Lucian Blaga e un adept al lui Democrit și în special al atomismului materialist care considera lumea cu tot ce e în ea ca un produs, prin agregare și desagregare, al particulelor de materie ce stau la baza tuturor și cari nu se mai pot diviza, pe cari le numea atomi și cărora le atribuia anumite legi ce dirijau, împreună cu întimplarea, tot vastul și complicatul proces al lumii.

Atomii Dlui Lucian Blaga sunt diferențialele divine cu legile pe cari a căutat să și le închipuiască și să le expună în cartea de care ne ocupăm. De sigur că diferențialele Dsale sunt atomi în sensul etimologic și statornic al cuvântului, însă nu mai puțin material-cantitativ, de particule ce nu se mai pot diviza și nu în sensul limitat și istoric al cuvântului care se referă la particulele ultime ale elementelor chimice, considerate indivizibile până de curând când s'a constatat că se compun din protoni și electroni cari se pot desface din legătura ce-i unește.

Concepția Dlui Lucian Blaga este un atomism rectificat la lumina noilor rezultate ale chimiei.

Nu vrem să reliefăm mai în amănunte scăderile acestui sistem, uluitoare când ne gândim că vin dela un cugetător pe care l-am admirat și noi cu toată lumea românească pentru minunatele revelații ale sufletului românesc ce ni le-a dăruit în operele anterioare.

Am voit să arătăm în special cât de depărtat este acest sistem de învățăturile creștine. Ne doare că a trebuit să facem această constatare. Privim la Di Lucian Blaga nu ca la un

gânditor care va repeta, în forme ușor rectificate, arhicunoscutele sisteme văduite de taină și de adâncime, ci pe descoperitorul unor adevăruri de temelie ale vieții, așa cum le cuprinde nedesvoltat viziunea creștină ortodoxă.

Avem convingerea, câștigată prin cinstită scrutare a sistemelor filosofice, că nu există viziune despre lume și viață care să cuprindă în schemele ei — guri mărginite doar la suprafață — atâta abis de adevăr real, ca creștinismul. Orice filosof care și-a încheiat sistemul în afară de indicațiile creștine, s'a limitat, s'a precizat, s'a banalizat îndată; cetitorii i-au constatat fără întârziere marginile, caracterul fad și șubred de biată producție omenească. Numai ancorat în schemele creștine, un filosof e nou fără încetare și ceea ce spune nu e plat și mărginit.

Aci este taina adâncimii inson-

dabile și a veșnicei noutăți a unui Pascal, Dostoievski, Kirkegaard, Kant (în filosofia morală).

E o mare durere pentru noi că Di L. Blaga a zădărnici posibilitatea ca creștinismul și în special ortodoxia românească să poată arăta până la capăt în Dsa un exponent al lor, un luminător al unor taine fermecătoare ale lor. Pierderea e simțitoare și pentru neam și pentru ortodoxie, dar mai mare este pentru Di Lucian Blaga, a cărui filosofie ar fi putut fi transmisă din veac în veac în legătură cu ele.

În ipostasa în care s'a desvăluit acum, nici neamul nici ortodoxia nu-l mai pot urma, căci nu se mai recunosc în ea.

Să sperăm totuși că se va întoarce. Istoria cugetării omenești mai cunoaște asemenea întoarceri vificatoare și mântuitoare.

D. STĂNLOAE

Sfințirea pietrii de temelie a bisericii din Hunedoara

— Înălțătoarea manifestație creștină și de solidaritate națională —

Ziua de 21 Mai 1940, a prilejuit hunedorenilor, bisericii și neamului, o bucurie impresionantă, care va fi înscrisă în analele orașului și ale țării cu litere de aur neperitoare.

Actul de sfințire a pietrii de temelie a bisericii care se înalță malestos către bolta cerului și a celor 9 clopote, va grăi veacuri de-a rândul prin măreție, prin soliditate, prin arta superioară și de creație românească. Ea va vesti pentru totdeauna despre omul, stălp al bisericii, și marele mecenat, ctitorul Constantin Bursan.

Orașul Hunedoara a îmbrăcat haină de sărbătoare și a primit ca oaspeți pe I. P. S. Sa Dr. Nicolae Bălan mitropolitul Ardealului, care a sosit cu mașina însoțit de P. C. Sa protosinel Veniamin Nistor, consilier arhiepiscopesc și de diacon Ioan Circov, și de dl ministru al minorităților, Silviu Dragomir.

În Hunedoara autoritățile, școalele, premitarii și mulțimea de popor au primit pe I. P. S. Sa în fața palatului administrativ, unde a fost binevenat de către dl primar P. Perian, iar la biserică veche a fost primit de soborul celor 22 de preoți în odăjdii, în frunte cu p. protopop N. Suciuc, care prezentând crucea și evanghelia l-a binevenat, răspunzând I. P. S. Sa în cuvinte de mulțumire.

La ora 9^{1/2} s'a slujit sfânta Liturghie arhierască, răspunsurile fiind date de către impunătorul cor al uzinelor metalurgice din loc de sub conducerea priceputului dirijor D. F. Studnicka.

În cadrul sfintei liturghii a fost hirotonit intru diacon tânărul cleric N. Dumitru, care act a impresionat foarte mult asistența.

După terminarea serviciului divin, mulțimea înconlocată în procesiune merge la noua catedrală din piața Libertății unde se oficiază de către I. P. S. Sa Mitropolitul, înconjurat de soborul preoților, serviciul divin de sfințirea apei, după care se procedează la sfințirea pietrii de temelie a bisericii și după aceea la sfințirea frumosașelor clopote în număr de 9, turnate de către fabrica Novotny din Timișoara și care vor fi trase electric, având până la la 50 de combinații armonice. Remarcăm că sunt singurile din țară și unele din puținele din lumea întreagă, cu un număr atât de mare de combinații armonice.

Am remarcat prezența dlilor Silviu Dragomir, ministru al minorităților, Dr. Z. Draia dir. general în ministerul minorităților, deputații: I. Dășoreanu, R. Mioc, M. Oprea, V. Pascu, Col. C. Benghiu prefectul județului, arhitectul Patriarhiei I. Berechet, ing. E. Prager, dna Mina Arbore, și alți intelectuali din loc și jur.

După terminarea serviciului divin I. P. S. Mitropolit Nicolae rostește, în rezu-

mat, următoarea cuvântare:

«De însetează cineva, să vie și să bea» (Sf. Ioan cap. 7—37).

Hristos a înviat! (Mulțimea răspunde, adevărat a înviat!)

— În pustietățile îndepărtate de noi din Răsărit, este obiceiul ca atunci când oboșii călători dau peste un izvor de apă să strige în toate părțile: «Veniți!» și ceice aud acest strigăt îl dau mai departe și așa până la mari depărtări străbate glasul de chemare la izvorul cu apă răcoritoare. Acest strigăt îl repetă și eu: «veniți!», dar nu vă chem la un izvor cu apă care astămpără setea trupului, ci la un izvor care astămpără setea sufletului, la izvorul cel cu apă cea vie de care i-a vorbit Mântuitorul femeii Samaritence din Evanghelia. Acesta este singurul izvor din care se pot adăpa sufletele oamenilor însetate după adevărurile cele mari și veșnice.

Trăim într-o lume învălmășită, cum n'a mai fost alta; ne găsim într'un război cu arme ucigătoare și distrugătoare, cum nu s'a mai pomenit. Noi, ce e drept nu suntem prinși în vâlmășagul acesta al războiului până acum.

De multeori mă gândesc cum de a fost cu puțință ca numai după 20 ani dela războiul mondial să se deslănțuiască catastrofa de astăzi. Cum de nu s'a găsit o posibilitate pentru oamenii politici ca să se înțeleagă și să ia în seamă suferința ce va veni? Cercând să dau răspunsul nu găsesc altul decât: păcatul. Vina oamenilor și a popoarelor este principala acestei deslănțuiri crâncene.

Noi nu suntem târâți în război, nu pentru că suntem mai buni, ci Dumnezeu cel bun și Atotmilostiv vrea să ne reîntoarcă la credință; aceasta este vremea cîinței și a pocăinței. Cele ce se întâmplă chiamă omenirea la pocăință dela cel mai mic până la cel mai mare, ne cheamă stăruitor la adevăr și la lumina curățitoare.

Poporul nostru dacă este curat sufletește și smerit în fața Ziditorului și a Păzitorului tuturor, va putea să înfrunte orice vine asupra lui.

Nu ne-am prea călț și îndreptat în cei 20 ani de pace, ci ne-am tot certat. Iar Dumnezeu văzând că nu ne întoarcem, ci stăruim în păcat a ales alte mijloace și poate să ne arunce într'un tranșeu, să ne călim sufletește și să ne strângem rândurile umăr la umăr.

Dumnezeu în multe feluri conduce lumea și între acestea este și suferința.

Eu nu pot să știu și nici un suflet nu poate să prevadă sfârșitul. Una știu, că dacă poporul nostru se va hotărâ ca să asculte de voia lui Dumnezeu, nu mă tem de viitor. A văzut neamul nostru și alte vremuri mai grozave secole dea-

rândul și în urmă credința lui neclintită în Dumnezeu a biruit. Dumnezeu ne-a încredințat o misiune și mai sfântă pe acest pământ.

Să avem încredere în Dumnezeu, în puterile neamului de atâtea ori puse la încercare, și cu ajutorul Celui de sus am ieși biruitori.

Multe izvoare se găsesc pe lumea aceasta și oamenii aleargă după ele. Unul e izvorul plăcerilor, altul al măririlor, altul al bogățiilor, al comorilor — și câți se obosesc să ajungă la ele. Dar apele acestor izvoare sunt legate de pământ, izvoresc din pământ. Unul singur este izvorul cel de sus, ce țâșnește dela Dumnezeu, alimentat de Domnul și Mântuitorul Iisus Hristos prin patimile și moartea Sa de pe cruce.

Spre Domnul Iisus Hristos să ne îndreptăm gândurile și mai ales astăzi, când lumea este lipsită de iubire. Să ne îndreptăm spre crucea Mântuitorului. «Voi rămâneți întru dragostea mea, vedeți cum m'a iubit pe mine Tatăl cel ceresc și am pătimii și când priviți crucea de pe Golgota rămâneți întru dragostea Tatălui și a Mea».

Am venit la voi să mă împărtășesc din marea bucurie ce o aveți voi. Eu am simțit dela Sibiu ce lucru mare se înfăptuește aici. Ce lucru mare în vremurile acestea, că prin fiii luminați și buni se clădesc altare, și nu pot să nu mă însuflețesc de această mare dragoste către Dumnezeu.

Clădirile de biserici pe întrecute din toate satele și orașele ne dovedesc cât de admirabil este sufletul poporului român.

Iată aci s'a găsit un om luminat și bărbat de seamă, care a fost prin satele voastre, îl cunosc și bătrânii pe care i-a cercetat pe la casele lor, că nu este parohie unde biserică sau școală să nu se fi bucurat de ajutorul Dsale. Acesta este cel care răspunde la numele de Const. Bursan.

În acest istoric județ și în cetatea Hunedoarei a voit să fie o biserică fără asemănare. Eu mă simt fericit că din adâncul inimii să le aduc mulțumiri marilor ctitori, dna și dl C. Bursan.

Să-l rugăm pe bunul Dumnezeu să-i lungească firul vieții și să-i răsplătească cu sănătate jertfa făcută.

Am plăcerea ca la această serbare să salut în mijlocul nostru pe un marcant membru al guvernului M. Sale, pe dl ministru Silviu Dragomir, tot un fiu al județului Hunedoara. Dsa e un mare învățat al nostru, un lămăcitor al trecutului neamului nostru și simțim cât de mult este legat de viața neamului ca și toți sfetnicii M. S. Regelui, cari au o răspundere față de trecutul și de viitorul nostru. Noi le făgăduim de aici că suntem la datorie ca să le ușurăm sarcina.

Noi suntem gata să ne apărăm la nevoie țara cu prețul sângelui, căci fără libertate nu are preț viața, și până la unul vom lupta pentru libertate fără de care nu mai putem trăi (ovațiuni).

Poporul nostru este ca dreptul, care a trăit prin credință, cum se scrie la Sf. Scriptură, «prin credință am biruit».

Voi să vă apropiați unii de alții. Rugăciunile voastre să fie mai calde, credința în Dumnezeu mai vie. Să luptăm pentru gloria steagului nostru și pentru acela care este înțeleptul și luminatul nostru Suveran, M. S. Regele Carol II, care este destinat să poarte acest steag (ovațiuni puternice).

Rog pe bunul Dumnezeu ca să trimită ocrotirea sa asupra țării noastre.

Urmează apoi cuvântarea dlui ministru Silviu Dragomir, care a spus între altele:

Sărbătoarea de azi are pentru mine o înțelesă înfățișare: ea este un simbol și o mărturisire, apoi o afirmare și o biruință a însăși temeiului de viață al poporului nostru pe aceste meleaguri.

Din răstimpurile cele mai vechi bisericii noastre din Ardeal au fost simbol viu, care au străjuit așezările românești dealungul veacurilor. De

multe ori cercetând rosturile noastre și se pune întrebarea, dacă satul s'a întemeiat întâi și pe urmă biserița, sau întâi a fost înfipt altarul de stejar pe vârful de deal ca să stea de veghe peste căsuțele împrăștiate. Multă vreme crucea lor care se înalță către cer, a fost singurul liman al unor îndemnuri mai înalte, al duhului dornic de libertate.

Așa a fost și pe acest petec de pământ românesc, care și-a luat nu aș putea să răspund de ce numele de Hunedoara. Chiar aici nu aș putea spune ce a fost mai întâi: altarul sau așezarea românească. Amândouă se pierd în negura veacurilor și dacă e să stabilim ceva precis, e că și unul și altul prezintă firul de continuitate a unei vieți românești care a pulsă aici din timpuri imemorabile. După arhitectura sa veche, biserica românească din Hunedoara e cel mai vechiu altar păstrat pe pământ românesc. Înălțat probabil în secolul al XIII-lea, a fost refăcut în secolul al 14-lea, și apoi încă odată în secolul al XV-lea, cu ajutorul unui regal patron. În secolul al XV-lea i se adaugă un nou turn și sub înfrâurirea nemeșilor protestanți începe a se moderniza. Apoi, mănăstirea veche din Hunedoara capătă o tovarășe în biserița drept credincioasă, care a continuat să adăpostească credința străveche. Toate altarele noastre, dacă rămân mărturie mute ale frământărilor și suferințelor din trecut, glăsuiesc astăzi totuși cu răspicat tâlc despre neînfrânta noastră dorință de a încheia o solidaritate și de a continua pe scara ce duce la deplina libertate națională.

O întreagă literatură dușmană se opintesc a făuri astăzi un capăt de acuzare împotriva noastră, de ce clădim biserici în loc să ridicăm standardul de viață și înălțăm altare înainte de a crea confortul civilizației moderne. Ei nu înțeleg rostul întregii noastre istorii și nu vor să știe că aceste catedrale, care care se înalță biruitoare către albastrul cerului, răspund unor impulsuri ancestrale, satisfac o adâncă necesitate sufletească, răscumpără atâtea umilințe ale trecutului și caută să transpună pe planul eternității simbolul definitive biruinți a unității noastre naționale.

I. P. S. S. a fost promotorul acestei acțiuni de pioasă reparație istorică. În 20 ani de stăpânire românească s'au clădit 718 biserici noi și s'au refăcut alte 987 altare românești în cuprinsul Transilvaniei. Cele mai multe se datoresc inițiativei ce ați luat și griji de a da o podoabă demnă lăcașurilor dumnezeiești. Aici în județul Hunedoara biserica pe care o păstorești cu atâta vrednicie se mândrește cu 52 biserici noi, având alte 13 în curs de construcție. Două decenii au fost deajuns ca să se înfăptuiască mai mult decât s'a putut realiza cu modestele noastre mijloace de altă dată în două veacuri lungi.

Altarul a cărui piatră de temelie s'a așezat astăzi preamărește și el spiritul de înțelegere al generației din care facem parte. Trebuie să subliniez însă, că meritul de căpetenie îl are la înălțarea acestei mărețe catedrale, ctitorul generos al Hunedoarei, care ne-a oferit această sărbătoare, dl. Const. Bursan și dna Alexandrina Bursan. Ei suntem profund recunoscători că s'a identificat cu cele mai intime năzuinți sufletești ale noastre și că din belșugul pe care i l-a hărăzit Dumnezeu, cheltuiește mai mult decât prisos pentru a ridica monumente nepieritoare. Ca membru al guvernului și președinte al Frotului Renașterii Naționale din Ținutul Timiș când vin să mă închin în fața marelui altar, mă simt dator a proslăvi virtuțile ce reînvie credința de altădată și marea tradiție generatoare de glorie a neamului și să proslăvesc această strădanie curată a generoșilor ctitori. Fie ca Dumnezeu să dăruiască poporului nostru pace și liniște, pentru că să putem asculta cu senină mulțumire dangătul clopotelor sfinite, care vor vesti de-

plina noastră renaștere națională, sub glorioasa domnie a Majestății Sale Regelui.

Vădit impresionat dl. C. Bursan ia cuvântul spunând: „După cele două cuvântări atât de înălțătoare în expunerile lor, cum a fost aceea a I. P. S. Sale și a dlui ministru Silviu Dragomir, îmi revine foarte puțin de adăugat și anume să tâlmăcesc gândul ce m'a condus când am început a pune piatra cea din capul unghiului.

„Când s'a început ridicarea acestui sfânt locaș să nu se creadă că ași fi fost condus de trufie omenească. Departe de la mine așa ceva.

„În mintea mea nici când n'a încolțit decât un singur gând: biserica mea cu importanța ei din trecut și viitor.

„Orice biserică este un bastion de rezistență și conservare a credinței și a veacului nostru românesc (vii aplauze).

„Îmi aduc aminte de cuvintele I. P. Voastre dintr-o cuvântare rostită în 1933 în care spuneți că: „pentru un popor biserică este lumina care-l luminează drumul“.

„Aceste sentimente m'au condus și mă conduc ca să fiu un sprijinitor al altarului.

„Mulțumesc I. P. S. Sale și dlui mini-

stru Dragomir pentru participare la această serbare.

„Acest locaș l-am început în vremuri pașnice și nădăjduiesc ca să-l duc la bun sfârșit tot pe vreme de liniște și pace, din care să se înalțe rugăciuni fierbinți pentru mântuirea și progresul neamului nostru“.

Dl. prof. G. Brâncoveanu de apoi cetera actului de temelie.

Clopoțele prin sunetul lor și cântarea Imnului Regal încheie serbarea.

La banchetul aranjat cu această ocazie în cazinoul uzinelor au luat parte o mare mulțime de persoane.

Cu această ocazie s'au ținut mai multe cuvântări. Au vorbit I. P. S. Sa mitropolitul, dl. ministru S. Dragomir, pref. C. Bengliu, Const. Bursan, prot. V. Pop, I. Dășoreanu, pâr. G. Rain și V. Bejan, iar la urmă prot. locului N. Suciu.

P. C. Sa arată realizările dlui C. Bursan pentru biserică, școală, administrația din plasa și județul Hunedoarei, apoi mulțumește I. P. S. Sale Mitropolitului Nicolae pentru că a binevoit a sfinți peatra de temelie a acestei biserici.

I. P. S. Sa a părăsit apoi cu suita, în uralele mulțimei, orașul, îndreptându-se spre reședință. **Pr. N. Florea**

Concertul Reuniunii „G. Dima“

În seara de 25 Mai a avut loc în sala Teatrului orașenesc din Sibiu primul concert al Reuniunii române de muzică „G. Dima“, reînviată. Această Reuniune, întemeiată la 1878 și condusă la început mulți ani de Gheorghe Dima, marele creator pe terenul muzicii române, iar mai apoi de talentații profesori Augustin Bena, Ionel Crișan și Nicolae Oancea, a activat neîntrerupt vreme de 55 ani, încununându-se de glorie și constituind un puternic factor de înfrățire națională și o înaltă școală de cultivare a muzicii românești.

Din nefericire, la scurtă vreme după plecarea profesorului Nicolae Oancea la București, ne mai existând un dirijor care să-și lege sufletul de ea, Reuniunea a trebuit să-și suspende activitatea. Lipsa ei a fost resimțită în acești câțiva ani ca un mare gol de societatea românească a Sibiuului. Publicul românesc simțea o durere că trebuie să vadă cum unul din frumoasele ei așezăminte de artă națională și de înfrățire, care a contribuit într-o însemnată măsură la înfrățirea conștiinței românești și a puterii de rezistență și de străbateră în vremuri de asuprire și care era atât de necesar și în acești ani, a fost lăsat să dispară datorită lipsei de înțelegere și de idealism a timpurilor nouă.

Dorința de-a vedea reînviată vechea Reuniune a devenit atât de puternică, încât în momentul în care Sibiu a avut posibilitatea să dea acestei Reuniuni un dirijor priceput și zelos, s'a pornit o mișcare generală de conștiință care a dus la noua ei înjghebare. Trebuie să subliniem însemnătatea ce-a avut-o în această reînviere actualul primar al municipiului, Dr. S. Pop, un mare iubitor de muzică românească și religioasă, un profund înțelegător al bunelor noastre tradiții. Domnia Sa a sesizat dorința generală și a încurajat-o asigurând că va da tot sprijinul moral și material Reuniunii ce se va reînființa.

Așa am văzut reînviind glorioasa Reuniune în primăvara anului 1939 sub președinția dlui primar Dr. Sever Pop care s'a dovedit de fapt un entuziast sprijinitor al ei. Domnul primar a avut în stăruința Dsale, pe lângă concursul altor factori, un îndemn statornic și de mare eficacitate în sollicitudinea înalt Prea Sf. Sale Mitropolit Nicolae care și-a concretizat încurajarea și prin gestul concret al unui ajutor de 10.000 lei, acordat încă înainte de reorganizarea definitivă a Reuniunii.

Nădejdea de viață în Reuniunea reînviată le-a fost întărită oamenilor în mod special de încrederea ce-o aveau în acela pe care-l destinaseră în cuget să fie dirijorul ei: este vorba de tânărul, dar talentatul și strădălnicul profesor al Academiei teologice, Petru Gherman, dotat de Dum-

nezeu și cu o voce excepțională și cu o pricepere câștigată în timpul studiilor la Academia Regală de Muzică din București, unde a studiat ca bursier al I. P. S. Sale Mitropolitului Nicolae.

Nădejile cari s'au pus în tânărul profesor și-au primit o confirmare copleșitoare în cel dintâi concert al Reuniunii reînviată în seara de 25 Mai. A fost o seară memorabilă pentru muzica națională și pentru reapropierea și reînălțarea sufletelor românești.

Concertul fiind dedicat neuitatului întemeietor al Reuniunii, dela a cărui moarte s'au împlinit 15 ani, programul lui a constă în întregime din compoziții de-ale lui Gheorghe Dima, afară de un impresionant „Hristos a înviat“, compoziție a actualului dirijor.

Dar el a avut în același timp un accentuat caracter național, deoarece toate piesele alese din opera lui G. Dima sunt, sau în inspirația lor melodică sau în conținutul ideilor, străbătute de marea iubire de neam a renumitului compozitor.

S'au executat în prima parte a concertului bucățile „Stânt“, „În tot pământul“, „Sărmană frunză“, „Primăvara“, „Fântână cu trei izvoare“, toate pentru cor. În partea a doua dna Lia Pop, mult apreciată cântăreață a Operei din Cluj, a cântat ca solistă bucățile „Jelui-m'as și n'am cui“, „Sub fereastră mândrei mele“ și „Măndrușă de demult“. Iar în partea a treia s'au executat de către cor și orchestră grandioasele „Cantata“ și „Mama lui Ștefan cel Mare“, cea dintâi cu contribuția solistului tenor, dl. Teodor Gabor, iar a doua cu a artiștilor dela Opera din Cluj, dna Lia Pop și dl. Gogu Simionescu.

Străduința dirijorului și sensibilitatea sa muzicală a reușit să scoată la iveală toate comorile de armonie și de simțire concentrate în aceste compoziții. Cele 180 de voci erau, sub bagheta expresivă a dirijorului un rău muzical unitar, cu bogăția și varietatea lui perfect armonizată, aci înaintând majestos, aci alergând pasionat, aci ridicându-se în slavă sub puterea unui sentiment grandios, aci adunându-se într'un murmur aproape șoptit, ca vrăjii de adu-mecarea unei ține.

Publicul și-a simțit inima muindu-i-se de atmosfera nelămurită de tristețe și duioșie pe care o răspândeau acordurile în care se descria destinul frunzei îngălbenite de toamnă; par'că fiecare corist scotea dintr-o rană a inimii accentele acestui prohod al vieții. Întreaga sala a trăit veridic umanitatea sinceră a sentimentului din „Fântâna cu trei izvoare“. Firul melodiei pornea din substraturile trecutului nostru; ne regăseam și trăiam iar viața noastră cea adevărată.

Iar de „Cantata“ și de „Mama lui Ștefan cel Mare“ ce să spunem? A fost ceva copleșitor. „Cantata“ simboliza voinea irezistibilă, vastă, uriașă și totuși calmă, a unui neam care își zidește templul înălțării și eliberării sale prin cultură. În ea era concentrată pășirea implacabilă a unui trecut hotărât spre zilele de libertate ale prezentului.

Conducătorul corului a trezit toată admirația publicului pentru priceperea și forța sufletească pe cari le-a dovedit reușind să deslănțue dar și să domine amplexarea și complexitatea armonică a acestei opere magistrale a lui Gh. Dima.

„Mama lui Ștefan cel Mare“, compoziția în care expresia muzicală se potrivește de minune cu măreția conținutului, a făcut mulți ochi din sală să zdrobească între gene boabele acelea cari curățesc sufletele și vădesc puternica emoție în care au fost transpuse.

Seara aceasta a venit ca un adevărat și mare dar pentru stările de suflet în care ne aflăm în aceste timpuri.

Mult a mângâiat privirea și mândria românească a publicului splendoarea de costume naționale în cari au fost îmbrăcate doamnele și domnișoarele din cor. Era o grădină de raiu, era o lume de zâne; într'adevăr costumul femeii române întrunește toate frumusețile și armoniile pe cari imaginația poporului și-le închipue ca împodobind zănele basmelor lui. Păcat că în ultimii ani nu mai vedem nici chiar la sărbătorile naționale doamnele și copiii de școală în costumul național. A fost un act de bărbătesc și puternic sentiment național acela pe care l-au avut conducătorii Reuniunii de-a reînvia această dătină.

De-ar avea alte neamuri dela noi asemenea costum, cum l-ar mai purta chiar zilnic pe străzile orașelor.

Un public extrem de numeros și de select, în frunte cu I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae, cu dl. general G. Leventi, comandantul Corpului 7 de Armată, cu dl. col. D. Tocineanu prefectul județului și cu dl. Dr. Sever Pop, primarul municipiului, a participat la acest concert și și-a umplut sufletul de mângâierile lui.

Urăm Reuniunii „G. Dima“ și talentatului ei dirijor să meargă înainte pe acest drum frumos, pe care suntem siguri că se vor bucura de tot mai mari succese. **D. S.**

Nr. 5882/940

AVIZ

Cucernicii preoți, cari n'au raportat despre colecta pentru retipărirea cărții de rugăciuni pentru soldați, se îndrumă a raporta Consiliului arhiepiscopesc neapărat în termen de opt zile, iar donațiile primite a le trimite urgent, oficiului de casă arhiepiscopescan.

Sibiu, 29 Mai 1940.

Consiliul Arhiepiscopesc

Asociația clerului „A. Șaguna“, secția Sibiu

Aviz

Aducem la cunoștința Cuc. preoților, că în lipsa de oaspeți, Căminul preoțesc dela Bazna se va deschide numai la 15 Iunie a. c.

Reținerile de camere se vor face până la 10 Iunie a. c. la părintele protopoz Em. Cioran, consilier mitropolitan în Sibiu, iar după aceea dată la administratorul Căminului din Bazna (jud. Târnava mică).

Comitetul Secției Sibiu

Nr. 5249/1940

Comunicare

Se aduce la cunoștință că erezii după Păr. Nicolae Roșca dela parohia Răușor, decedat la 8 Februar 1940, în baza §-ului 5 din Regulamentul fondului de ajutorare preoțesc au ridicat dela Cassa Arhiepiscopescană din Sibiu, în numerar fără nici o reținere, ajutorul preoțesc de Lei 40.000.

Sibiu, din ședința secției economice a Consiliului arhiepiscopesc, ținută la 25 Mai 1940.

Consiliul arhiepiscopesc

Circulara ministerului de interne

Dl. Mihail Ghelmegeanu, ministrul internelor, pentru a pune capăt alarmismului, a dat o circulară către d-nii Rezidenți Regali, prefeți de județe, polițierilor din țară și corpului de jandarmi. Dl. ministru arată că, în cercuri restrânse, o semă de interese, de străini sau în străinași, alarmiști de profesie și năuci cu minți aprinse în căutare de noul și cu orice preț, își permit să invente sau să colporteze știrile cele mai lipsite de temei și să lovească în admirabila rezistență morală a populației. »Nu se poate îngădui ca asemenea persoane să caute potolirea îngrijorărilor lor sau urmărirea unor scopuri condamnabile prin neliniștirea inutilă a altora, îndeosebi pe străzi, în piețe publice, la bursă, în cafenele etc.

»Această stare de lucruri trebuie să fie curmată fără întârziere».

În acest scop se atrage atențiunea autorităților asupra articolului 329 din Codul Penal Regele Carol al II-lea care are următorul cuprins: »Publicarea, reproducerea sau răspândirea prin orice mijloace de știri false, de documente închipuite, falsificate sau nedrept atribuite altora, când asemenea vești sunt de natură să turbure liniștea publică, constituiesc delictul de răspândire de știri false și se pedepsește cu închisoare corecțională dela 2-6 luni și amendă dela 2000-10.000 lei».

Circulară se încheie astfel:

Veți executa fără cruțare și fără șovăire, întocmind actele și deferind justiției, pe toți acei cari se abat dela prevederile legilor în vigoare și dela cea mai elementară datorie față de obligațiunile care trebuie să și le impună fiecare, pentru binele public.

Aviz

La Școala normală de fete „Andrei Șaguna”, Sibiu, pentru anul școlar 1940/41, sunt libere 40 locuri în clasa V-a. Aceste locuri se ocupă în baza unui examen de selecțiune, care se va ține în 12 Iunie 1940, după aceleași norme ca la licee. Pentru ocuparea acestor locuri se pot prezenta eleve cu 4 clase normale, liceu și gimnaziu teoretic, care au obținut media generală cel puțin șase. Elevele dela liceu și gimnaziu vor prezenta aprobare de înscriere pentru examen, dela Ministerul educației naționale. Cererea de înscriere, însoțită de: actul de naștere, naționalitate, vaccina, copie matricolară din cl. I, II, III, IV-a secundară, se va înainta școlii până în 11 Iunie a. c. **Diracțiunea**

Instiințare

Examenul de diplomă, la Școala ortodoxă română de cântăreți „D. Cunțan” din Sibiu, a fost fixat de P. V. Consiliu Arhiepiscopesc pe ziua de Miercuri 19 Iunie a. c. P. C. preoți sunt rugați a comunica aceasta candidaților din parohiile lor în drumându-i ca pe ziua de Sâmbătă, 15 Iunie, să se prezinte neapărat la școală. **Diracțiunea școlii**

Concurs

La parohia nouă Crișeni (Călan), se caută un preot destoinic. Celce doresc să ocupe acest post se invită a-și înainta cerere de concurs ori de detașare la Consiliul Arhiepiscopesc, în termen de 30 zile. La cerere vor anexa actele personale de studii și de activitate pastorală.

Se notifică, că pentru parohia Crișeni s-au făcut demersuri spre a fi trecută în bugetul Onor. minister al cultelor.

Sibiu, din ședința secției bisericești, a Consiliului Arhiepiscopesc, ținută la 14 Mai 1940.

Consiliul arhiepiscopesc

INFORMAȚIUNI

Omagii și urări. P. S. Sa episcopul Nicolae Colan, deschizând Duminecă adunarea eparhială a episcopiei Vadului, Feleacului și Clujului, a scos la iveală două momente legate de anul Domnului 1940, în care se împlinesc un deceniu de când M. Sa Regele Carol II conduce destinele țării noastre cu neasămănată înțelepciune și bună rodnicie; și tot în acest an se împlinesc două decenii, de când I. P. S. Sa mitropolitul Nicolae al Ardealului a fost așezat în scaunul vlădicesc al lui Șcuna. Folosind acest prilej, adunarea eparhială, la propunerea P. S. episcop Nicolae Colan, trimite telegramă omagială Suveranului, și cele mai bune urări I. P. S. Sale mitropolitului Nicolae.

Zi de rugăciune în întreagă Anglie. Duminecă dimineața s'a ținut în catedrala Westminster din Londra serviciu religios, la care au asistat Suveranii Angliei și regina Vilhelmina a Olandei, precum și membrii guvernului englez. În urma dorinței regelui Angliei, ziua aceasta a fost considerată în toată țara ca zi de rugăciune „pentru nație, imperiu, precum și pentru aliații lor și cauza lor comună”.

Iar locuitorii Parisului au participat, în număr extraordinar de mare, la rugăciunile ținute Duminecă, în capitală, pentru Franța și aliați.

La serbările dela 8 Iunie. Potrivit înaltei dorințe a M. Sale Regelui, serbările de 8 Iunie, în anul acesta, se vor ține în cadre mult reduse. Ca urmare Straja țării și ministerul educației naționale au hotărât următorul program: **6 Iunie:** Această zi, închinată Eroilor și oamenilor mari, se va sărbători potrivit instrucțiunilor Străzii țării. — **7 Iunie:** Ziua sănătății și educației fizice va cuprinde: excursii, jocuri și concursuri sportive. — **8 Iunie:** Ziua Marelui Străjer. Dimineața: Ridicarea pavilionului național, la toate staturile. Participarea detașamentelor de străjeri constituite în acest scop. După amiază se vor distribui premii. — **9 Iunie:** Zi închinată familiei și bisericii. Străjerimea va merge la sf. biserică cu părinții și vor petrece ziua în cadrul familiei, arătând prin purtarea și faptele lor, dragostea și respectul pentru căminul părintesc.

Monete nouă de un leu. Cu data de 1 Iunie 1940 s'au retras din circulație monetele de un leu și s'au înlocuit cu monete nouă de un leu. Monetele vechi mai au putere circulatorie până la 1 Ianuar 1941. Coloarea monetelor nouă este aurie roșietică. Compoziția chimică: cupru, zinc și nichel.

STIRI LOCALE

Predică în catedrala din Sibiu. Duminecă, în 2 Iunie 1940, va predica părintele diacon Nicolae Constantin.

Păr. Dr. Liviu Stan, profesor la Academia teologică „Andreiană”, a roșit la Institutul de cultură italiană din Sibiu, Joi în 30 Mai 1940, ora 6 jum., o foarte instructivă conferință despre: „Figuri și aspecte din arta italiană mai nouă”. Auditorul select și numeros și-a putut da seama, din proiecțiunile și explicațiile date, despre evoluția sculpturii, picturii și arhitecturii italiene în ultima sută de ani.

Nr. 4616/1940

Comunicare

Se aduce la cunoștință, că Cuc, preot Ioan Popa dela parohia Arpașul de sus, în baza §-ului 5 din Regulamentul fondului de ajutorare preoțesc a ridicat dela Cassa Arhidiecezană din Sibiu ajutorul de înmormântare de Lei 15.000, după soția sa Eufrosina, decedat la 9 April 1940.

Sibiu, din ședința secției economice a Consiliului Arhiepiscopesc dela 25 Mai 1940.

Consiliul arhiepiscopesc

Nr. 1309/940

Concurs

Pentru întregirea posturilor de:

a) preot misionar și
b) preot eclesiarh dela biserica catedrală din Sibiu se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție a lui în Telegraful Român.

Beneficiile împreunate cu aceste posturi sunt retribuțiunile prevăzute în bugetul Onor. minister al cultelor pe anul financiar 1940/41, și anume: pentru cel de sub a) Lei 4400, adică salariul unui preot licențiat fără gradații, și pentru cel de sub b) Lei 4900, adică salariul unui preot licențiat cu I gradatie.

Dela concurenți se cere să aibă calificatiunea preoțescă prescrisă pentru parohiile de clasa întâia.

Cererele de concurs se vor trimite Consiliului arhiepiscopesc din Sibiu.

Preoții în funcțiune vor anexa la cerere „curriculum vitae” vizat de oficiul protopopesc, alți candidați vor anexa documentele prescrise la art. 32 din Regulamentul pentru parohii.

Candidații fără familie vor fi preferați. Sibiu, din ședința secției bisericești a Consiliului arhiepiscopesc, ținută la 23 Mai 1940.

Consiliul Arhiepiscopesc

Nr. 66/1940

(39) 1-3

Concurs

În înțelesul §-ului 7 și 8 din Regulamentul pentru procedura la alegerile de protopresbiter și în conformitate cu § 63 din Statutul organic și art. 63 din Statutul de organizare al Bisericii ortodoxe române se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român pentru întregirea postului de protopop al protopopiatului „Oltul”.

Protopopul instituit va fi și parohul titular al parohiei Șercaia și va avea îndreptățire legală la următoarele beneficii:

1. Salariul și diurnele legale dela stat.
2. Venitele stolare din parohie.
3. Sesiunea de 32 jugăre pentru paroh, protopop și locuința în casa de reședință de protopop, unde sunt și supraedificatiile economice.
4. Venitele din vizitațiunile canonice și alte funcțiuni protopopești.

Șercaia, 3 Februar 1939.

Pr. Gheorghe Ivașcu
adm. protopopesc

C. preoți să stea în fruntea mișcării

Oastea Domnului

Ad. Nr. 118/940

(37) 1-3

Concurs

Pentru întregirea postului de prim cântăreț, al bisericii ortodoxe române din parohia centrală Ilia, se deschide concurs pe termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post:
1. Salariul dela stat. Iar dacă s'ar întâmpla ca statul să nu bugeteze acest post, cântărețul va primi salariul corespunzător dela parohie.

2. 4 jugăre ecclie cantorale, pământ arabil în șesul Murășului.

3. 2/10 parte din toate venitele stolare.
4. Dela cântăreț se cere ca să conducă corul și să îplinească sarcina de bibliotecar și administrator al Casei culturale, pentru care serviciu va primi locuință în edificiul Casei culturale cu grădină de circa 1/2 jugăr și încă 2 jugăre de pământ arabil.

Concurenții își vor înainta cererile de concurs, cu actele de calificare, oficiului protopopesc ortodox român din Ilia, și cu prealabila încuviințare se vor prezenta la biserică pentru a-și arăta aptitudinile de cântăreți.

Ilia, la 18 Mai 1940.

Oficiul parohial ortodox român Ilia:

Iuliu Josan
protopop

Concurs

Pentru întregirea parohiei dela biserica Sf. Treimi din Brașov-Dârste, parohie de clasa I, devenită vacantă în urma pensionării părintelui octogenar Ioan Broșu, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post:

1. Salar dela stat.
2. Casă parohială cu dependințe.
3. Sesie parohială, 16 jugăre pământ arabil.

4. Stola obișnuită în parohie.

Candidații își vor înainta cererile de concurs, cu toate documentele necesare, precum și încuviințarea P. V. C. Arhiepiscopesc, în termen legal oficiului protopopesc ortodox român din Brașov, având a se prezenta în vreo Duminecă în parohie spre a fi cunoscuți de credincioși.

Consiliul parohial în înțelegere cu oficiul protopopesc ortodox român Brașov.

Dr. N. Stinghe
adm. protopresbiterial

Nr. 333/940

(36) 1-3

Concurs repeșit

Pentru întregirea parohiei de clasa a II-a Dâlja-mare, protopopiatul Jiu, se publică concurs cu termen de 30 zile dela întâia apariție în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post:

1. Salariul dela stat.
2. Adăul și stola obișnuite în protopopiat.
3. Locuință cu grădină.
4. Încălzitul în forma uzitată în regiune.
5. Arenda pășunii parohiale și a cimitirului confesional.

Cererele de concurs, însoțite de încuviințarea de candidare dela Prea Ven. Consiliu arhiepiscopesc și de actele prevăzute în regulamentul pentru parohii, se vor înainta oficiului protopopesc ortodox român Jiu, cu sediul în Petroșani, în termenul fixat.

Candidații se vor prezenta, cu încuviințarea prealabilă a oficiului protopopesc, într-o zi de Duminecă sau de sărbătoare, în parohie, pentru a sluji, predica și cânta în biserică și pentru a fi cunoscuți de credincioși.

Oficiul protopopesc ortodox român Jiu, în înțelegerea cu consiliul parohial.

Petroșani, 20 Mai 1940.

Ion Duma
protopop

Nr. 5332/940

(40) 1-3

Concurs repeșit

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a Bățanii-mici, din protopopiatul Odorhei, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post:

1. Salar dela stat, după calificarea celui ales.
2. De locuință corespunzătoare să îngrijește parohia.

Cererele de concurs, împreună cu actele necesare, se vor înainta în termenul indicat, oficiului protopopesc Odorhei.

Se va anexa la cerere și autorizația P. V. Consiliu Arhiepiscopesc, că adică pot concura la această parohie.

Cu prealabila aprobare a oficiului protopopesc, candidații se vor prezenta, în vreo Duminecă sau sărbătoare, în parohie, pentru a face cunoștință cu credincioșii.

Dupăce credincioșii noștri din Bățanii mici nu știu românește, vor fi preferați candidații, cari cunosc și limba maghiară. Oficiul protopopesc ortodox român din Odorhei, în înțelegere cu consiliul parohial.

Seb. Rusan
adm. prot.

Au apărut următoarele compoziții muzicale de Timotei Popovici:

1. Cântările liturgiei

pentru voci mixte

ediție nouă primărită și îmbogățită. Un exemplar legat frumos Lei 200—

2. Cântările liturgiei

pentru 3 voci egale

ediția V-a. Un exemplar legat frumos Lei 100—
De vânzare la Librăria Arhidiecezană Sibiu